

INSTITUTIONEN FÖR SOCIALT ARBETE

”Arbetsplatsen vill ju ha perfekta människor”

En kvalitativ studie om anställda som arbetar med arbetsrehabiliterings uppfattning om stigmatisering kring de grupper de behandlar

Cecilia Göth
Julia Gustavsson

Uppsats:	7,5 hp
Program och kurs:	Socionomprogrammet SQ4133
Termin/år:	HT 2017
Handledare:	Kristina Alstam
Antal ord:	6500

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1 Inledning och bakgrund	3
1.2 Problemformulering	3
1.3 Begrepp	4
1.4 Syfte och frågeställningar	4
2. Tidigare forskning	5
2.1. Attitudes towards the unemployed. An analysis of Swedish survey data	5
2.2 The Social Norm to Work and the Well-Being of the Short- and Long-Term Unemployed	6
2.3. Attitudes towards people with depression and schizophrenia among social service workers in Denmark	6
2.4 Stigma vid psykisk sjukdom -Upplevelser, attityder och åtgärder	6
2.5 ”Det finns ju ingen annan som skulle vilja anställa mig liksom ...” - Om sex personers erfarenheter av arbetsintegrerande sociala företag	7
3. Teoretiska utgångspunkter	8
3.1 Kategoriseringar	8
3.2 Stämplingsteorin	8
3.3 Stigma	9
4. Metod och metodologiska överväganden.	10
4.1 Metodval	10
4.2 Urval	10
4.3 Genomförande av intervju	10
4.4 Bearbetning av material	11
4.5 Analysmetod	12
4.5 Etiska överväganden	12
5. Analys	13
5.1. Människan som en produkt	13
5.2 Osynlighet	15
5.3 Bemötande	16
5.4. Verksamheten som en fristad	17
6. Diskussion	18
Referenslista	20
Bilaga 1 - Intervjuguide	22
Bilaga 2 - Informationsmejl	23

1. Inledning

1.1 Inledning och bakgrund

Vi har under våra fältstudier besökt projektet KUNiS - Kunskapsutbyte i samverkan. KUNiS arbetar för kunskapsutbyte mellan socionomprogrammet på Göteborgs Universitet och idéburna organisationer i och runt omkring Göteborg (KUNiS.se). Under veckan var vi ute i organisationer som deltog i projektet för att vi skulle få se hur de arbetade. Många av de organisationer som vi besökte arbetade främst med arbetslivsinriktad rehabilitering. Vi kom där i kontakt med anställda vars deltagare har stått utanför arbetsmarknaden under en längre tid. Enligt de anställda var grunden till att deltagarna varit utan arbete en längre tid beroende på olika saker, ofta olika former av psykisk ohälsa. I vår studie kommer vi att fokusera på de anställdas perspektiv.

Många av deltagare i de anställdas verksamheter har varit antingen långtidssjukskrivna eller långtidsarbetslösa, och har nu arbetslivsinriktad rehabilitering. Arbetsmarknadsstyrelsen (2007:18) definierar långtidsarbetslöshet som de personer som varit arbetslösa i mer än sex månader. Till långtidssjukskrivning tillhör de som har varit sjukskrivna 60 dagar eller längre (Försäkringskassan 2007:6)

Arbetslivsinriktad rehabilitering är en insats från Arbetsförmedlingen för dem som står långt från arbetsmarknaden och målet för rehabiliteringen i sjukförsäkringsrättslig mening är att ge den som står långt från arbetsmarknaden förutsättningarna för att själv kunna försörja sig genom förvärvsarbete (SOU 2006:86). Arbetslivsinriktad rehabilitering syftar till en återanpassning till arbete, ofta för personer som varit frånvarande på grund av sjukdom (Ekholm et al. 2015:27).

1.2 Problemformulering

Deltagarna i de idéburna verksamheterna som de anställda arbetar vid tillhör ofta grupper som benämns som utsatta grupper. Vi går inte in något större på alla enskilda grupper men någonting som var vanligt förekommande var psykiska ohälsa. Dessutom tillhör deltagarna gruppen arbetslösa på ett eller annat sätt.

Trots att förståelsen för människor med psykisk ohälsa har ökat under de senaste decennierna har dock inte fördomarna och stigmatiseringen av dem minskat (Schomerus et al. 2012). I en svensk intervjustudie med 210 respondenter angav 75 % av respondenterna, vilka hade någon form av psykisk ohälsa, att de inte vågade berätta om sin diagnos och därför dolde den för andra. Upp till 50 % vågade inte söka jobb, utbildning eller inleda en kärleksrelation på grund av rädsla för sjukdomen. Drygt hälften av respondenterna uppgav att människor som visste om deras psykiska problem hade undvikit eller tagit avstånd från dem och runt 45 % av respondenterna uppgav att de hade blivit orättvist behandlade både av vänner och familj (Centrum för Evidensbaserade

Psykosociala Insatser, [CEPI], 2012). Björkman (2005:57) lyfter upp att människor med psykiska sjukdomar uppfattas som farliga, aggressiva och oönskade i samhället vilket kan leda till social utstötning och marginalisering, det vill säga stigmatisering.

Att vara arbetslös, framförallt då långtidsarbetslös, kan få stor påverkan på individers liv. Jansdotter och Möller (2013:11) skriver att både självkänslan, den ekonomiska och sociala statusen kan påverkas negativt som arbetslös. I Sverige anses det pinsamt att vara arbetslös och det finns många negativa fördomar mot arbetslösa (Jansdotter & Möller 2013:13). För långtidsarbetslöshet växer dessa förutfattade meningar extra mycket. De har lättare för att exkluderas i Sverige.

Det tycks finnas upplevelser om fördomar mot dessa grupper. Genom att ha träffat de som stått utanför arbetsmarknaden länge, ofta i samband med psykisk ohälsa, växte vårt intresse för att undersöka mer. Att dessa grupper upplever stigmatisering är någonting vi ansåg intressant att undersöka.

Vi har valt att undersöka de anställdas syn på stigmatisering av deras deltagare då de anställda träffar deltagarna på en daglig basis och då kan reflektera över deltagarnas situation. Vi anser att de anställda kan komma med intressanta reflektioner samt ge ett övergripande perspektiv på stigmatisering av deltagarna.

1.3 Begrepp

Deltagare: Med begreppet deltagare menar vi de personer som arbetstränar/rehabiliteras i verksamheterna.

Idéburna organisationer: Dessa är organisationer som kan sägas stå mellan offentlig och privat sektor. De vi besökt har varit sociala företag tillhörande civilsamhället.

Arbetslivsinriktad rehabilitering: Begreppet syftar till arbetsträning och rehabilitering. Mer utförlig beskrivning finns under rubriken "Inledning & bakgrund".

1.4 Syfte och frågeställningar

Syfte:

Syftet med vår studie är att undersöka anställda vid idéburna organisationer som arbetar med arbetslivsinriktad rehabiliterings upplevelse av stigmatisering i samhället kring de grupper som de

rehabiliterar. Syftet är även att undersöka vad de anställda tänker angående den syn professionella har på deltagarna.

Frågeställningar:

- Hur tror de anställda vid idéburna organisationer att deras deltagare blir bemötta i samhället, utifrån föreställningen om stigma?
- Har de anställda vid idéburna organisationer upplevt stigmatisering av de grupper som de arbetar med?
- Vad har de anställda för tankar kring vilken syn professionella inom socialt arbete har på deltagarna?

2. Tidigare forskning

När vi letat tidigare forskning på området fann vi forskning som angränsar till vår. Det var dock problematiskt att hitta forskning som passade in på alla plan. Det slutade med att vi valt ut fem artiklar utifrån våra alternativ som vi anser täcker in alla områden på kompletterande sätt. Två av dessa behandlar synen på arbetslösa och arbetsnormen, två behandlar stigma kring psykiskt sjukdom och den fjärde handlar om arbetsintegrerande sociala företag, alltså liknande de verksamheter vi utgått från. Artiklarna ligger på varierande akademisk nivå.

2.1. Attitudes towards the unemployed. An analysis of Swedish survey data

Furåker och Blomsterberg (2003) har i sin artikel undersökt den attityd som finns i Sverige mot arbetslösa. Detta blir aktuellt då deltagarna i den arbetslivsinriktade rehabiliteringen i vår undersökning har sin arbetslöshet gemensamt. De attityder som framkommer kan kopplas till den upplevelsen av stigma som vi undersöker och att det är Svensk kontext gör den relevant för oss.

Furåker och Blomsterberg (ibid.:193) beskriver att det ofta finns en koppling mellan att vara arbetslös och bli stigmatiserad, arbetslösheten för ofta med sig annan negativ påverkan. En faktor som påverkar vad som blir ett stigma är den norm som råder i samhället (ibid.:194).

Undersökningen uppkom ur en annan undersökning, och sammanlagt har de fått in data från 1,824 personer allt som allt. De använde sig av telefonintervjuer som insamlingsmetod (ibid.:195).

Furåker och Blomsterberg (2003) har använt sig av flera frågor, främst riktade till människors syn på varför arbetslöshet uppkommer och attityder mot arbetslösa och landets resursfördelning. Denna artikel har tagit vinkeln utifrån de attityder som finns mot arbetslöshet istället för upplevelsen av stigma. Detta skiljer sig från vår vinkel men vi anser att skillnaden gör det intressant. I slutändan

urskiljer de både mönster som visar på föreställningar om att arbetslösa kan få jobb om de bara försöker tillräckligt, men även resultat som visar att de som är utan jobb inte borde behöva ha det sämre ställt än de har det nu (ibid.:201).

2.2 The Social Norm to Work and the Well-Being of the Short- and Long-Term Unemployed

Roex och Rözer (2017) har forskat på den norm som finns i Europeiska länder gällande arbete, och beskriver de som är arbetslösa som mindre lyckliga i många samhällen (ibid.) Detta kopplar de till det stigma som de arbetslösa får utstå i länder där vikten av arbete är stor. Vi ansåg det som står i artikeln väldigt relevant till den arbetsmarknadspolitik som bedrivs i Sverige. Författarna har samlat in data från flera olika länder genom ett frågeformulär. Författarna testade en teori som påstod att arbetslösas välbefinnande är lägre i länder där den sociala normen att jobba är stark, detta på grund av det stigma som följer med att inte ha ett arbete. Resultatet i studien styrker teorin som författarna testade.

2.3. Attitudes towards people with depression and schizophrenia among social service workers in Denmark

Jensen, Vendsborg, Hjorthøj och Nordentoft (2017) har i sin studie valt att undersöka danska socialarbetares attityder mot människor med de psykiska diagnoserna schizofreni samt depression. Detta anser vi är aktuellt för vår studie då vi vill undersöka hur de anställda tänker kring vilken syn professionella inom socialt arbete har på deltagarna. Det har också framkommit under våra intervjuer att psykisk ohälsa är vanligt förekommande hos deltagarna. Studien är baserad på ett online-formulär där respondenterna valdes ut randomiserat. Resultatet baseras på svar från 337 respondenter.

Resultaten i studien visade att socialarbetares attityder mot individer med psykisk ohälsa varierar kraftigt beroende på vilken diagnos individen har. Detta visades bland annat genom att tolv procent svarade att de inte skulle vilja bo grannar med en individ med depression medan 40 procent inte skulle vilja bo grannar med en individ med schizofreni (ibid.:167). Resultatet visade även att socialarbetares personliga attityder mot individer med dessa diagnoser var mer positiva än vad socialarbetarna trodde att andra tyckte om dessa individer. (ibid.:167) Studien visade på att socialarbetare ställer sig negativt till människor med psykisk ohälsas möjlighet att få ett arbete vilket enligt författarna kan visa sig i deras arbete (ibid.:169).

2.4 Stigma vid psykisk sjukdom -Upplevelser, attityder och åtgärder

Söderberg och Berg (2014) har skrivit en uppsats på C-nivå gällande stigma vid psykisk sjukdom. Vi är medvetna om att det kan betyda att denna forskning anses ha en lägre nivå på grund av detta, men då vi anser det väldigt intressant att dra paralleller mellan deras forskning och vår har vi valt att använda den ändå. Deras forskning utgår främst från sjukvården och tar upp bland annat attityder från sjuksköterskor. I och med att en del i vår forskning är professionellas syn blir detta relevant. Söderberg och Berg (ibid.:5) beskriver hur de själva upplevt en skillnad i hur vårdpersonalen hanterar de med psykiska sjukdomar och de med fysiska, de reflekterar över att personer med psykiska sjukdomar upplevs farliga. Våra teoretiska utgångspunkter stigma och stämplingsteori förekommer även i deras forskning. De har använt sig av litteraturoversikt som insamling av data, och analyserat 20 artiklar. Söderberg och Berg (ibid.:14f.) redovisar sina resultat och att personer som har psykisk ohälsa diskrimineras då deras sjukdom kommer fram. Personlighetsdrag kopplades samman med sjukdomen, svårighet att hitta partner, felaktiga anklagelser, upplevelser av att bli behandlad annorlunda när sjukdomen kommit på tal. I sin forskning sammanställer de flera tidigare forskningsresultat som tyder på att personer med psykisk ohälsa upplever olika former av stigmatisering från samhället. Det framkommer även på flera ställen att personer med psykisk ohälsa drar sig undan, skäms över sjukdomen och ofta väljer att inte berätta om den (ibid.:16f.). När det gäller mötena med sjukvårdspersonalen landade resultatet i att det finns en önskan om att personer med psykisk ohälsa ska ses mer på individnivå, och inte på den patientnivå det tycks vara (ibid.:22).

2.5 ”Det finns ju ingen annan som skulle vilja anställa mig liksom ...”

- Om sex personers erfarenheter av arbetsintegrerande sociala företag

Modig och Tronde (2015) har skrivit en C-uppsats. Vi har använt oss av denna då den behandlar arbetsintegrerande sociala företag, vilket vi anser ligger i linje med de verksamheter vi besökt. Insamlingsmetoder i denna forskning var intervjuer med sex personer i dessa företag. De utgår från stigma och stämplingsteori i sin forskning. I sin forskning har de undersökt deltagarnas upplevelse av de arbetsintegrerande sociala företagen. En av deras frågeställningar, som blir extra relevant för vår forskning, är gällande hur de upplevt omgivningens bemötande kopplat till arbetslöshet och anställning. Denna tidigare forskning ligger väl i linje med vår egen. Modig och Tronde (ibid.:37f.) beskriver att en av de viktigaste delarna i resultatet är hur deltagarna påverkats av arbetsintegrerandet. Arbetet har högt värde och har gett dem en mer positiv bild av sig själva.

Deltagarna beskriver att verksamheten blir en plats de kan känna tillhörighet och accepteras på. När det gäller hur de blivit bemötta av omgivningen redovisar Modig och Tronde (ibid.:39) i sin forskning att det är väldigt olika. De flesta har någon gång blivit bemötta negativt som arbetslös, men det finns också deltagare som säger att det bara varit positivt.

3. Teoretiska utgångspunkter

När vi har gjort vår studie har vi valt att ta utgångspunkt i de två teorierna stämplingsteori och stigma samt valt att utveckla vad vi lägger för innebörd i det teoretiska begreppet kategorisering. Kategoriseringar anser vi vara relevant att beskriva för att förstå både stigma och stämplingsteori då innehållet i dessa teorier delvis bygger på användandet av kategoriseringar. Anledningen att vi valt att ha med både stigma och stämplingsteori separat är då de lägger tyngd på olika saker. Stämplingsteori fångar bra in de attribut som tillkommer då individer stämplats och även den individuella nivån där individen själv tar på sig dessa attribut (Repstad 2016:64). Stigma anser vi fångar in samhällsnivån och den samhällspåverkan och utanförskap som tillkommer efter det att individen stämplats (Goffman 2005:15). Vi anser att teorierna samspelar men även kompletterar varandra. Våra teoretiska utgångspunkter används för att förstå deltagarnas situationer, inte respondenternas upplevelser.

3.1 Kategoriseringar

Kategorisering är någonting vi använder oss av dagligen för att förstå samhället runt omkring oss (Larsson & Sohlberg, 2014:131). Enligt Giddens och Sutton (2014:64) använder vi oss av kategoriseringar för att skapa ordning i världen för att den ska vara förutsägbar och genom det också trygg. Att kategoriseringar existerar kan också ge en negativ effekt då det kan leda till stereotypisering vilket innebär att ogrundade generaliseringar görs angående en individ endast beroende på att de tillhör en social grupp (ibid.) Enligt Link och Phelan (2001) stämplas individer som avviker från den socialt accepterade normen. Stämpeln ger individen attribut som hör till kategorin som individen placerats i som kommer utifrån stereotyper i samhället vilka nödvändigtvis inte borde appliceras på individen i fråga.

3.2 Stämplingsteorin

Ejrnæs och Kristiansen (2013:81f) skriver att inom stämplingsteorin sätts ett socialt problem fast på en individ, som en etikett, som därigenom stämplar individen som en avvikare. Teorin fäster vikten vid hur människor i den avvikandes omgivning reagerar och stämplar individen istället för att fästa fokus hos individen med ett avvikande beteende. En individ som har stämplats som avvikare tillskrivs ofta andra nedvärderande egenskaper som hör ihop med kategorin som den stämplats till att tillhöra. Repstad (2016:64) beskriver att stämplingsprocessen kan påverka individen genom att individen internaliserar de negativa egenskaper som hen stämplats med och då förändrar sin självuppfattning vilket kan leda till social isolering, svårigheter att röra sig ute i samhället samt etablering på arbetsmarknaden. Stämplas en individ med negativa egenskaper som den själv accepterar kan det leda till ett fortsatt avvikande beteende samt svårigheter att ta sig ur rollen som avvikare. Vad som är ett avvikande beteende är olika beroende på vilken social eller kulturell kontext personer befinner sig i.

3.3 Stigma

Stigma är enligt Goffman (2005:15) "den situation som drabbar en individ som av någon anledning inte är i stånd att vinna fullt socialt erkännande". Alltså det utanförskap, de fördomar den och diskriminering som drabbar utsatta grupper i samhället. Termen stigma kommer från grekiskan där moraliskt avvikande personer blev brännmärkta för att det avvikande beteendet visuellt skulle synas så andra människor skulle kunna ta avstånd. Enligt Goffman finns det tre kategorier av stigma: kroppsligt stigma som grundas på fysiska avvikelser, stigma grundat på den personliga karaktären och drabbar de som har eller har haft till exempel psykisk ohälsa eller missbruk samt kulturella eller etniska stigma som grundar sig i till exempel ras eller religion. Stigma är en social konstruktion som består av åtminstone två väsentliga delar; att skillnader baserade på kännetecken erkänns samt en konsekvent nedvärdering av människan på grund av dessa skillnader (Björkman 2005:58). För att stigma ska existera krävs det att:

- 1) skillnader människor emellan uppmärksammas och stämplas och att skillnaderna sedan tas för givet, 2) de kulturella värderingar som är rådande i samhället kopplar samman de etiketter som sätts på avvikande människor med negativa kännetecken och stereotyper 3) de som blivit stämplade som avvikare förpassas in i en kategori där de förväntas uppfylla de egenskaper som är kopplade till kategorin, samt 4) de som blir stigmatiserade upplever en förlust av sin status samt diskriminering vilket leder till en social uteslutning och nedvärdering (ibid.).

I mötet mellan en person som har stigma och en person som inte har stigma blir det ofta enligt Goffman (2005) så att personen som inte har stigma tar flera andra egenskaper som förknippas med den stigmatiserade gruppen och fäster dem på personen med stigma som den möter.

4. Metod och metodologiska överväganden.

4.1 Metodval

Den metod vi valde för att samla in vårt material är den kvalitativa insamlingsmetoden. Thomassen (2007:78) beskriver att denna metod lämpar sig väl vid insamling från människor och sådant som inte kan räknas utan kräver tolkning. Eftersom vårt syfte utgår från de anställdas uppfattning bedömde vi att kvalitativ insamlingsmetod passade bäst för forskningen, utifrån Thomassons beskrivning (ibid.), och valde då att genomföra intervjuer.

När det gäller insamlandet av tidigare forskning har vi använt oss av sökplattformerna "ProQuest Social Sciences" och "GoogleScholar" då de rekommenderats på universitetet.

4.2 Urval

Under vår studie valde vi att genomföra semistrukturerade intervjuer med fyra anställda vid idéburna organisationer som hade ett samarbete med KUNiS. Vi har intervjuat anställda från tre olika verksamheter, två av de intervjuade arbetar alltså på samma arbetsplats och de övriga två på andra. Vi ville gärna ha anställda från olika verksamheter för att få en bredare syn. Anledningen att två personer blev från samma var att vi hade besökt ett begränsat antal med passande verksamheter utifrån syftet och fick anpassa till de som kunde och ville intervjuas. Gällande antal lyfter Jacobsen (2012:26) att i den kvalitativa bör man fokusera på några få individer för att analysera ingående och utifrån den tidsaspekt vi hade ansåg vi då att fyra intervjuer vore passande.

4.3 Genomförande av intervju

Innan vi hade intervjuerna skrev vi en intervjuguide som vi utgick från (se bilaga 1) men som också gav utrymme för följdfrågor. Vi ville varken ha en allt för öppen intervju som Jacobsen (2012:100f.) beskriver liknar ett vanligt samtal, eller en helt strukturerad utan lägga oss i mitten av skalan och ha en semistrukturerad. Vi valde att ha intervjuerna på respondenternas arbetsplatser för att inte ta upp för mycket av deras tid och att de skulle känna sig bekväma i en trygg samtalsmiljö. När respondenten befinner sig i en onaturlig miljö, en plats den inte är van vid, har den en tendens till att ge onaturliga svar (Jacobsen 2012:102) vilket vi ville motverka. Ett par dagar innan intervjutillfället skickade vi ut ett informationsbrev (bilaga 2) till de anställda där vi skrev med syfte, frågeställningar, information om forskningen och även intervjuguiden. Vi tog med intervjuguiden då vi ville att personerna skulle ha möjlighet att ta sin tid med frågorna om de önskar och bli införstådda i att vi endast var ute efter deras egna upplevelser och tankar. Även vid

intervjutillfället gick vi igenom syfte, frågeställningar och information om forskningen muntligt innan vi startade intervjun.

Vi valde att fråga hälften av frågorna var under intervjun för att båda skulle vara involverade i intervjun och båda skulle kunna ställa följdfrågor. Vi valde att ha öppna frågor i vår intervjuguide för att få ut så mycket information från respondenterna som möjligt, så att de inte skulle känna sig bundna till att svara ja eller nej. Vi kände att det gav respondenten störst utrymme att dela med sig av sina erfarenheter och på det sättet få ut mest användbar data till forskningen. Vi inledde med generella frågor då hårda och komplicerade inledande frågor kan förstöra samtalsmiljön (Jacobsen 2012:109). Följdfrågorna anpassades efter intervjun men en som dök upp redan i första och som vi sedan använde även i resterande intervjuer var "Har du upplevt någon skillnad mellan hur du som anställd och deltagarna bemötts?" Frågan var ställd i relation till synen från socialarbetare och handläggare vid arbetsförmedlingen (bilaga 1 fråga 8-9).

Vi båda spelade in intervjuerna på våra mobiltelefoner som endast vi har tillgång till tack vare kodlås. På så sätt fanns det en kopia om det skulle uppstå problem med någon inspelning. Vi hade anteckningsblock, men antecknade inte mycket utan valde att fokusera på vad personen sa och behövliga följdfrågor.

På dagen då vi skulle genomföra vår fjärde och sista intervju behövde denna tyvärr ställas in från intervjupersonens sida. Inte heller kunde vi hitta ett nytt datum som passade alla inblandade på grund av tidsbristen. För att ändå få in svar från fyra olika anställda valde vi att, utifrån rekommendation av vår handledare, utföra en mejlintervju med intervjupersonen.

När vi genomförde mejlintervjun valde vi att ta bort de inledande frågorna som fanns i intervjuguiden då vi hade med dem för att respondenten skulle känna sig bekväm med intervjutillfället och kunna öppna upp sig inför de följande frågorna. I mejlintervjun såg vi inte att det fanns samma behov då respondenten har mer tid på sig att läsa igenom, fundera och svara på frågorna. Vi valde även att lägga till följdfrågan "Har du upplevt någon skillnad mellan hur du som anställd och deltagarna bemötts?" i intervjuguiden då vi ansåg att den frågan kopplade an till vårt syfte. Vi skickade frågorna till vår intervjuperson, lämnade öppet för möjlighet att skicka fler följdfrågor, och mottog svaren via mejl. Vi är medvetna om att denna ändring av metod kan komma att spela roll vid resultatinsamling, men vi ansåg ändå att detta inte skulle påverka resultatet avsevärt. Vi ansåg det värt att anpassa metoden för att få mer empiri.

4.4 Bearbetning av material

Efter intervjuerna har vi transkriberat inspelningarna, vi delade upp dem mellan oss.

Vi har valt att ta bort detaljer om verksamheten så som deras namn och vad deltagarna gör där. Vid de fall då intervjupersoner pratat med brytning, dialekt eller annat motsvarande sätt skiljt sig språkligt har vi valt att ändra det utstickande i meningarna. Detta har vi gjort för att bättre maskera personerna och att det ska bli svårare att avgöra vem som sagt vad. Vid dessa tillfällen har vi strävat efter att inte ändra innehållet i det som sagts utan snarare saker som grammatisk rättning. Läten såsom "hm" har vi valt att utesluta då vi citerar personerna om lätena saknar betydelse, detsamma gäller språkligt utfyllnader som "typ" och "liksom". Vi har använt tecknet (...) då delar i meningen plockats bort för att det ansetts irrelevant för innebörden.

4.5 Analysmetod

Vi har valt att använda oss av en tematisk innehållsanalys (Jacobsen 2012:146). Vi har inlett med att förenkla datan genom att läsa igenom intervjuerna och hittat teman i texten. Vi har sedan satt ihop dessa olika teman till kategorier och grupperat dem under de fyra kategorierna i) Verksamheten som en fristad, ii) Människan som en produkt samt iii) Osynlighet iiiii) Bemötande. Detta har vi gjort för att vi ska kunna jämföra innehållet från de olika intervjuerna (ibid.). Nästa steg i den tematiska innehållsanalysen var att fylla dessa kategorier med innehåll vilket vi har gjort genom att ta citat ur kategorin för att kunna beskriva den. Vidare har vi räknat antalet gånger som de olika temana har nämnts. Detta för att se vad respondenterna har valt att lägga mest tyngdpunkt vid. Efter detta har vi kommit till punkten där vi ska jämföra intervjuerna och se vilka likheter och skillnader det finns mellan dem vilket vi har gjort genom att undersöka och jämföra den kategoriserade datan. Vi har sedan vävt in både teori samt tidigare forskning i vår analys.

4.5 Etiska överväganden

Vad gäller de etiska överväganden och beslut vi gjort har vi strävat efter att följa Vetenskapsrådets (2002) forskningsetiska krav: informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet.

Gällande informationskravet gav vi all information både skriftligt i förväg (se bilaga 2) och muntligt innan intervjun påbörjades i enighet med Vetenskapsrådet (2002:7). Vi bedömde inte att denna information på något sätt kunde äventyra vårt resultat, utan snarare hjälpa det. Gällande samtyckeskravet inhämtade vi samtycke från dem personligen. Vi fick samtycke av personerna muntligt via telefonsamtal, men upprepade även frivilligheten både i mejlkontakt samt vid intervjutillfället. Vi diskuterade samtycke både gällande möjligheten att när som helst avsluta, och rätten till att hoppa över frågor. Vår ursprungstanke med forskningen var att intervjua de som arbetstränar. Vår handledare lyfte att detta är mer etiskt känsligt och vi fick göra ett etiskt

övervägande där vi valde att istället intervjua de anställda. De anställda ansåg vi mindre etiskt känsligt då de representerar sin yrkesroll snarare än sig själva personligen, vilket deltagare gör. Det blir då inte lika etiskt känslig information enligt vår bedömning, som om vi hade intervjuat deltagarna (Jacobsen 2012:34). Vetenskapsrådet (2002:10) lyfter vikten av att de intervjuade inte ska vara i beroendeställning, vilket vi bedömde att de anställda i sin profession inte är till oss. Gällande konfidentialitetskravet finns de inspelade intervjuerna i vår ägo, men ingen annan får ta del av dem. När det varit nödvändigt har vi maskerat den informationen vi plockat ut från intervjuerna, mer om detta står under rubriken "Bearbetning av material". Vi tog beslutet att inte referera till de enskilda verksamheterna, utan endast till projekt KUNiS då många liknande verksamheter deltagit och vi bedömde de tillräckligt svårspårliga. Vid det fall då två personal deltagit ur samma verksamhet vet de om den andras deltagande, men får ej ta del av vad denne sagt. Vi informerade även om att vi aldrig kan garantera total anonymitet, men att vi inte lämnar ut personuppgifter. Gällande nyttjandekravet kommer materialet vi samlat in endast användas av oss i detta syfte, men uppsatsen som den är blir offentlig vilket intervjupersonerna är informerade om. Detsamma gäller det faktum att uppsatsen ska diskuteras på universitetet och att våra inspelningar raderas när uppsatsen blivit godkänd.

5. Analys

I detta kapitel presenteras resultat och analys. Vi strävar efter att analysen kommer att besvara uppsatsen syfte samt frågeställningar.

I analysen har vi hittat fyra kategorier som vi har valt att dela in analysen i. De är:

- Verksamheten som en fristad
- Människan som en produkt
- Osynlighet
- Bemötande

5.1. Människan som en produkt

Respondenterna uppgav alla under intervjuerna att arbetsmarknaden var ute efter att anställa personer som uppfyller långt fler krav än vad deras deltagare uppfyllde. Respondenterna beskrev det såhär:

”Arbetsplatserna vill ju ha perfekta människor. När man utformar en platsannons vet man ju precis vad man vill ha. (...) Våra deltagare kanske snarare behöver anpassa sitt arbete lite, och då går man bort. Är man stresskänslig, om man har bränt ut sig... Ja då är man inte attraktiv. (...) Jag tror att alla med sjukdomar har svårare att få anställning, framförallt de psykiskt sjuka.”

Den starka arbetsnorm som Roex och Rözer (2017:4) studerat och säger leder till stigmatisering kan vi även se i vårt data. Respondenterna beskriver hur arbetsmarknaden ställer krav som inte alla individer kan uppfylla. Vi tänker att genom arbetsnormen ses arbete som det gällande sättet att delta i samhällsnyttan. Även Jensen, Vendsborg, Hjortøj och Nordentoft (2017) forskning bekräftar den bild våra respondenter ger. Deras resultat visade på socialarbetares upplevelse att personer med psykisk ohälsa har svårt att få arbete (ibid.:169). Enligt resultaten utesluts de med psykisk ohälsa lättare från arbetsmarknaden, och blir då stigmatiserade (Goffman 2005:58).

“Har man en fysisk eller psykisk sjukdom kanske man inte har full arbetsförmåga. Vilket gör att man sorteras bort.”

Vi tror att detta har att göra med de negativa attribut som enligt Goffman (2005) följer av att kategoriseras som avvikande från den rådande normen. Vi kopplar även detta resonemang till Modig och Trondes (2015) arbete där de belyser att individer med diagnos har svårare att komma ut på arbetsmarknaden och stanna kvar där. Författarna beskrev en situation med en kvinna som aldrig fick något fast jobb utan passades runt mellan olika åtgärder. Kvinnan upplevde att hon blev brännmärkt på grund av att hon varit arbetslös länge, vilket en av våra respondenter också berättade om:

“Ofta har man varit sjukskriven eller arbetslös längre, och då sällas man bort bara på det.”

Detta tror vi har att göra med den brännmärkning som stigmateteorin behandlar (Goffman 2005). Om en individ inte har haft ett arbete på länge kategoriseras den som en som kanske inte klarar att arbeta, eller så ses den som för lat och så vidare, vilket då blir en ond spiral där en anställning kommer längre och längre bort (Goffman 2005). Vi tänker att denna onda spiral kan förklaras ytterligare genom stämplingsteorin. Stämplingsteorin beskriver hur individen som kategoriserats tillskrivs alla medhörande attribut, detta kan leda till att individen själv börjar leva upp till dessa attribut och förväntningar (Repstad 2016:64). Risken finns alltså att om individen stämplas till

oförmögen att klara arbete börjar den leva upp till detta och kommer inte ur spiralen. En av respondenterna berättade följande om bemötande som deltagarna fått:

“Sen är det ju fördomar: ‘Varför jobbar inte du? Varför gör du inte sak av de skattepengarna vi lägger på dig?’”

Utifrån vad vi har fått höra av våra respondenter tycks det finnas en bild i samhället av dem som arbetstränar som lite lata eller inte kvalificerade till att ha ett arbete, detta eftersom respondenterna samt tidigare forskning har påvisat detta. En av respondenterna gick däremot emot den synen och beskrev det följande när vi talade om saken:

“Men någonting inom mig säger att folk förstår mer än man tror om man berättar, speciellt idag när det finns ganska mycket information om olika ohälsa och så. Så jag tror att folk förstår mer.”

Dessa två utsagor går i vår mening emot varandra och visar på att fördomar existerar men även att det kanske minskar i vissa fall. Vårt resultat går i linje med det Modig och Tronde (2015) lyfter då de visar på att många arbetslösa bemötts negativt men att vissa inte upplevt det.

5.2 Osynlighet

Någonting som förekom i majoriteten av våra intervjuer var att många deltagarna har en osynlig problematik. Är man långtidsarbetslös, långtidssjukskriven, har en psykisk sjukdom och så vidare kan allmänheten oftast inte se detta. En respondent sammanfattar detta med citatet:

“Ångesten syns inte på utsidan. Utanförskapet syns inte på utsidan.”

Respondenten fortsätter att berätta att det är först när individens situation framkommer som fördomar och ifrågasättandet uppstår. Vi kopplar ihop detta med Söderberg och Bergs (2014:16) forskning som visar på att många med psykisk sjukdom döljer sin diagnos för att undvika fördomar. Goffman (2014:10) beskriver hur människor redan vid en första anblick kategoriserar och ställer vissa förväntningar på dem de möter. Människor tillskriver en social identitet. I och med att deltagarna ofta har osynlig problematik kan de ibland välja att inte delge den. Detta val innebär att de inte avviker från förväntningarna, och att de bär på ett stigma framkommer inte. Utifrån vad de anställda berättat kan de alltså ibland undvika att bli stigmatiserade, samtidigt som detta bekräftar bilden av att de blir det. Detsamma gäller ur en stämplingsteoretisk vinkel (Ejrnæs & Kristiansen

2013:81f.), genom sin osynliga problematik kan deltagarna stundvis undvika att bli stämplas som exempelvis endast psykiskt sjuk och alla egenskaper människor tillskriver dessa.

I flera intervjuer finns citat som liknar det ovan, vi väljer att redovisa ett till av dem:

“Jag tror att samhället bemöter människor i princip helt normalt. För att det är många gånger våra deltagare har osynliga diagnoser(...) Vanliga människor, vanliga kläder, vanliga beteenden på gatan.”

5.3 Bemötande

En av respondenterna delgav en deltagares upplevelser av hur det blev när hen blev diagnostiserad i vuxen ålder och då bemött annorlunda av hens vänner:

“Hen säger att hen blir bemött på ett annat sätt nu av sina vänner, alltså de som känner hen. De har känt hen i jättemånga år och plötsligt har hen en diagnos och då ser dom hen på ett annat sätt. (...) Då kommer alla deras fördomar om diagnosen. ‘Är hen sån? Jaha. Och hen har vi varit kompisar med.’ Det är ju lite märkligt.”

Detta visar att deltagaren sätts in i en kategori (Ejrnæs och Kristiansen 2013:82) av hens vänner och att de då distanserar sig från hen genom kategorin. Det gör även att vännerna lägger till egenskaper till deltagarens person som tillhör kategorin vilket man ser i stämplingsteorin (ibid.) där omgivningens behandling av eller reaktion på individen lyfts upp och individen blir stämplad som avvikare genom att nedvärderande egenskaper tillskrivs individen.

Respondenterna valde även att berätta om hur de upplever att deltagarna blir bemötta av professionella inom socialt arbete. Här gick deras utsagor något emot varandra. En respondent beskrev det såhär:

“Jag kan känna att det är väldigt olika från person till person. Vi hade en här idag som bara var så som en socialsekreterare ska vara. (...) Sen ibland känner man bara att ‘varför jobbar du med det här när du inte har en vettig människosyn, när du inte vill hjälpa?’”

En annan av respondenterna uttryckte sig såhär:

“Jag tror att socialarbetare tänker väl, att de vill att deltagarna ska hitta ett jobb i framtiden. Jag upplever att de är professionella och ser potential. (...) De undrar inte så mycket och grubblar inte så mycket över det förflutna utan riktar sig mot åtgärder som ska leda till någonting bra.”

Vi anser att dessa två utsagor krockar. Den första tar upp negativa upplevelser av möten med professionella vilket utsaga två inte tycks ha upplevt. Vi tror att de negativa upplevelserna kan ha att göra med att den professionella har en bild av vad för sorts person den har att göra med, individen har blivit stämplad som någon som avviker från den rådande normen och blir då nedvärderad i andras ögon, vilket Björkman (2005:58) beskriver händer då den stigmatiserade personens status försvinner. De positiva upplevelserna kopplar vi till Furåker och Blomsterbergs (2003) resultat som visade att tankar i Sverige säger att de som står utan arbete inte borde behöva ha det sämre ställt än gemene man vilket vi tolkar som att de professionella som deltagarna möter ser dem som sina medmänniskor och att de är på samma nivå.

5.4. Verksamheten som en fristad

Då vi frågat hur de upplevt att deras deltagare blivit bemötta av utomstående människor förekommer en positiv bild i samtliga intervjuer. En intervjuad svarar att när de berättat för besökare/kunder om den arbetslivsinriktade rehabiliteringen har de reagerat positivt och sagt att de fått ytterligare en anledning att komma tillbaka. En annan intervjuperson svarar följande:

“På det stora hela har kunder ett väldigt positivt bemötande till deltagarna i verksamheten. Vi får mycket positiva kommentarer från kunder”

Men personen tillägger även att det förekommit mindre positiva situationer, de tycks dock inte vara lika vanliga. Vi upplever att de anställda hade svårare att svara på hur deltagarna bemöttes utanför verksamheten, just eftersom de då inte var närvarande. De tryckte också på att det var väldigt olika. Inne i samtliga verksamheter tycks det dock vara det positiva bemötandet som gäller. Vi upplever det som att verksamheterna blir som en form av fristad för deltagarna.

“De ska ju inte behöva störas av kunder eftersom de är ju här för att vara i en skyddad miljö, för att de inte ska behöva stöta på massa människor med krav utifrån.”

Verksamheten blir en plats där de kan vara sig själva. En annan intervjuperson har en teori om att den entusiasm man använder har en positiv inverkan på de som besöker verksamheten. Denna

accepterande plats var någonting även Modig och Tronde (2015:38) fick fram i sitt resultat vid deras forskning om liknande verksamheter. Verksamheterna tycks representera en stigmafri miljö.

6. Diskussion

Vi ville undersöka de anställda vid idéburna organisationer som arbetar med arbetslivsinriktad rehabiliterings upplevelse av stigmatisering av de grupper de rehabiliterar, och deras tankar om professionellas syn. Vårt resultat har till viss del gett svar på våra frågeställningar kopplade till detta syfte.

“Människan som en produkt” tycker vi knyter an till forskningssyftet då det visar på att den grupp som vi har undersökt inte passar in i den form som krävs för att man ska klara sig på arbetsmarknaden. Har man inte ett arbete kan man stämplas som lat och oengagerad av andra, vilket vi tycker framkommit i vårt data. Temat “Bemötande” tog vi med för att vi ville visa på hur deltagarna bemöts utanför verksamheten samt av professionella inom socialt arbete samt för att belysa den delen av syftet som handlar om de professionellas syn på deltagaren. “Verksamheten som en fristad” valde vi att lyfta upp då vi anser att den visar på behovet av arbetsrehabilitering inom sociala företag då deltagaren kan känna sig som en i gruppen och inte behöver känna sitt stigma. Med temat “Osynlighet” ville vi visa att de stigmatiserande drag som finns hos deltagarna inte alltid är synliga vilket ger dem visst andrum i samröret med andra. Vi tror att om de deltagare som vi hört om vid våra intervjutillfällen skulle haft mer synlig problematik kanske de skulle ha upplevt mer stigmatisering när de rör sig ute i samhället.

Under våra intervjuer upplevde vi att intervjupersonerna inte ville ge generella svar utan påpekade hur individuellt allting är. Detta gällde både bemötanden från andra professionella och även angående deltagarna. Till skillnad från Söderberg och Berg (2014:22) som i sin forskning om sjukvården fann en önskan om att synen ska lyftas från patient till individnivå fann vi alltså att så redan är fallet här. De anställda som vi intervjuade tycks vara väldigt noga med att det är individnivå som gäller.

Någonting vi fann problematiskt under intervjutillfället var att få svar riktade till det generella och inte endast svar kopplade till deras egen verksamhet. Vi är medvetna om att detta även kan ha påverkats av de frågor vi ställt, exempelvis det val vi gjorde att inleda med en öppen fråga om just

verksamheten. Då vi analyserade vårt material insåg vi dock att denna inriktning på verksamheterna kunde få positiv effekt och bli en styrka i forskningen. "Verksamheten som en fristad" där det framkom att verksamheterna representerar en plats utan samhällets stigma var ingenting vi väntat oss få fram. Detta var ingenting vi haft i åtanke då vi formulerade frågeställningarna men under analysen insåg passade bra in på vårt syfte.

Gällande framtida forskning anser vi att det behövs mer forskning kring sociala företag. Genom mer forskning skulle fenomenet bli mer vedertaget och förståelsen för dem hos gemene man skulle öka. Vi tror även att det behövs mer forskning kring hur de sociala företagen påverkar dess deltagare för att där visa på hur det påverkar på individnivå, vilket vi inte gått in på. Vi tror att de två forskningsområden som vi nämnt även skulle öka viljan hos professionella inom socialt arbete att använda sig av sociala företag som rehabiliteringsform. I anslutning till de forskningsområden som vi nämnt tror vi även att en tydligare bild av hur de anställda vid sociala företag upplever sitt arbete, och den förändring som deras deltagare genomgår, skulle öka viljan hos professionella inom socialt arbete att använda de sociala företagens tjänster.

Någonting vår forskning inte ger svar på är deltagarnas egen uppfattning av sin situation och eventuell stigmatisering, detta hänvisar vi till annan forskning som belyser detta område. En begränsning i vår metod kan vara att den endast utgår från endast fyra respondenters utsagor, alltså relativt få. I resultatet får inte glömmas bort att vi pratat med personer i en yrkesroll, inte de som själva bär på stigma. Trots att de arbetar med grupperna representerar de ögon utifrån. Detta kan ses som en nackdel men vi tänker även att det får sina fördelar. Vi har i vår studie lyft tidigare forskning från sjukvårdens perspektiv och dragit paralleller. Vi tänker att det varit intressant att koppla detta till fler yrkesgrupper som möter stigmatiserade grupper. Framkommer liknande resultat? Har de samma uppfattning kring stigma? Hur upplever de bemötande? Hur är det att arbeta med stigmatiserande grupper? Et cetera. Vi anser att de anställda innehar värdefulla tankar.

Referenslista

Arbetsmarknadsstyrelsen (2007): *Definitioner inom AMV:s statistik Historik över ett urval av våra begrepp*. Arbetsmarknadsstyrelsen statistikenhet UIN 2007:1.

Björkman, Tommy (2005) Stigma. I: Brunt, David & Hansson, Lars (red.) *Att leva med psykiska funktionshinder - livssituation och effektiva vård- och stödinsatser*. Lund: Studentlitteratur.

Bjørkøe Jensen, Kamilla, Vendsborg, Per, Hjorthøj, Carsten & Nordentoft, Merete. (2017) Attitudes towards people with depression and schizophrenia among social service workers in Denmark. *Nordic Journal of Psychiatry*. 71:165-170.

Centrum för Evidensbaserade Psykosociala Insatser (2012). *Diskriminering av personer med psykisk ohälsa- en intervjuundersökning i Skåne*.

Ejrnæs, Morten & Kristiansen, Søren (2013) Perspektiv på sociala problem i USA och Skandinavien. I: Meeuwisse, Anna & Swärd, Hans (red.) *Perspektiv på sociala problem*. Stockholm: Natur & Kultur

Ekholm Jan, Vahlne Westerhäll Lotta, Bergroth Alf och Schöldt Ekholm Kristina (red) (2015): *Rehabiliteringsvetenskap: Rehabilitering till arbetslivet i ett flerdisciplinärt perspektiv*. Lund: Studentlitteratur

Furåker Bengt, Blomsterberg Marianne (2002): *Attitudes towards the unemployed. An analysis of Swedish survey data*. *International journal of social welfare* (2003) 12: 193-203

Försäkringskassan (2007): *Långtidssjukskrivna -demografi, arbete, yrke, diagnos, sjukpenningrätt och återgång i arbete 2003, 2005, 2006*. Försäkringskassan redovisar 2007:6

Giddens, Anthony & W. Sutton, Philip (2014). *Sociologi*. Lund: Studentlitteratur.

Goffman Erving (2005): *Stigma: Den avvikandes roll och identitet*. Stockholm: Nordsteds Akademiska Förlag

Goffman Erving (2014): *Stigma: Den avvikandes roll och identitet*. Stockholm: Nordsteds Akademiska Förlag

Jacobsen Dag Ingvar (2012): *Förförståelse, beskrivning och förklaring: introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur.

Jansdotter Nina, Möller Beate (2013): *Arbetslös men inte värdelös: så behåller du din känsla som arbetssökande*. Karavan förlag

KUNiS: [<http://kunis.se/om%20projektet.html>. Hämtat 2017-12-14]

Larsson, Sam & Sohlberg, Peter (2014) *Socialpsykologi för socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur.
Link, Bruce and Jo Phelan. 2001. Conceptualizing Stigma. *Annual Review of Sociology* 27:363-385.

Modig Christine, Tronde Gertrud (2015): *"Det finns ju ingen annan som skulle vilja anställa mig liksom ..."* - Om sex personers erfarenheter av arbetsintegrerande sociala företag. Mittuniversitetet.

SOU 2006:86. *Mera försäkring och mera arbete*. Stockholm: Socialdepartementet.

Repstad, Pål (2016): *Sociologiska perspektiv i vård, omsorg och socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur AB.

Roex L. A Karlijin, Rözer J. Jesper (2017): *The Social Norm to Work and the Well-Being of the Short- and Long-Term Unemployed*. *Social Indicators Research*, Online first

Söderberg Jacob, Berg Erik (2014): *Stigma vid psykisk sjukdom- Upplevelser, attityder och åtgärder*. Institutionen för Vårdvetenskap och hälsa, Göteborgs universitet

Thomassen Magdalene (2007): *Vetenskap, kunskap och praxis: introduktion i vetenskapsfilosofi*. Malmö: Gleerup utbildning AB.

Vetenskapsrådet (2002) *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Bilaga 1 - Intervjuguide

Inled intervjun med att ge information om följande:

Syfte, konfidentialitet, samtycke, möjlighet att avsluta utan anledning, möjligheten att hoppa över frågor.

Frågor:

- Berätta kortfattat hur ni jobbar på er verksamhet
- Vilka grupper möter du i verksamheten?
- Vad krävs för att man ska få en plats här?
- Tror du att man som tillhörande av de grupper ni möter kan ha svårt att komma ut på arbetsmarknaden?
- Hur upplever du att era deltagare bemöts av människor som kommer in i verksamheten utifrån?
- Hur tror du att deltagarna bemöts när de rör sig ute i samhället?
- Hur brukar människor reagerar när du berättar om vilka du arbetar med?
- Vilken syn upplever du att det finns bland socialarbetare på deltagarna?
- Vilken syn upplever du att det finns bland handläggare på arbetsförmedlingen på deltagarna?
- Finns det något annat som du vill dela med dig av utifrån det vi har pratat om idag och utifrån forskningens syfte som vi inte täckt in idag?

Bilaga 2 - Informationsmejl

Hej!

Vi heter Julia Gustavsson och Cecilia Göth och läser socionomprogrammet termin 3. Här kommer informationsmejlet om vår uppsats och forskning som utlovat.

Syftet med vår B-uppsats är att undersöka “anställda vid idéburna organisationer som arbetar med arbetslivsinriktad rehabiliterings upplevelse av stigmatisering i samhället kring de grupper som de rehabiliterar samt att undersöka vad de anställda tänker angående den syn professionella har på deltagarna”

För att göra detta har vi frågeställningarna:

- Vad upplever de anställda vid idéburna organisationer att det finns för syn på deras deltagare i samhället?
- Har de anställda vid idéburna organisationer upplevt stigmatisering av de grupper som de arbetar med?
- Vad har de anställda för tankar kring vilken syn professionella inom socialt arbete har på deltagarna?

När vi genomför intervjun kommer vi utgå från följande intervjuguide:

- Berätta kortfattat hur ni jobbar på er verksamhet
- Vilka grupper möter du i verksamheten?
- Vad krävs för att man ska få en plats här?
- Tror du att man som tillhörande av de grupper ni möter kan ha svårt att komma ut på arbetsmarknaden?
- Hur upplever du att era deltagare bemöts av människor som kommer in i verksamheten utifrån?
- Hur tror du att deltagarna bemöts när de rör sig ute i samhället?
- Hur brukar människor reagerar när du berättar om vilka du arbetar med?
- Vilken syn upplever du att det finns bland socialarbetare på deltagarna?
- Vilken syn upplever du att det finns bland handläggare på arbetsförmedlingen på deltagarna?
- Finns det något annat som du vill dela med dig av utifrån det vi har pratat om idag och utifrån forskningens syfte som vi inte täckt in idag?

Följdfrågor och avvikande från intervjuguiden kan även förekomma.

Information till dig om ditt deltagande:

- Det är helt frivilligt att vara med. Du kan när du vill dra dig ut, och behöver inte uppge någon anledning.
- Du kan när du vill hoppa över en fråga.
- Intervjun kommer spelas in, men det är bara vi som kommer lyssna på den och när uppsatsen är godkänd raderas inspelningen.
- Uppsatsen kommer vara offentlig och vem som helst kan läsa eller referera till den.
- Uppsatsen kommer diskuteras av oss, vår handledare och några kurskamrater under seminarium.
- Vi kommer göra vårt bästa för att maskera vem du är. Varken ditt namn eller verksamhetens namn kommer finnas med. Samarbetet med KUNiS kommer användas och den beskrivningen av verksamheten vi haft i vårt syfte. Vi kan dock aldrig garantera att personer som känner dig inte kan lista ut vad du sagt, men kommer göra vårt bästa för att maskera det.

Du kan nå oss på:

Julia Gustavsson

xxx@student.gu.se 07-xxxxxxx

Cecilia Göth

xxx@gmail.com 07-xxxxxxx

Hör gärna av dig om du har några frågor, annars ses vi på det bestämda intervjutillfället.

Tack!

Mvh Julia & Cecilia